

**RADA
UNII EUROPEJSKIEJ**

**Bruksela, 11 października 2010 r. (13.10)
(OR. en)**

14455/10

**PESC 1234
CODUN 34
ESPACE 2
COMPET 284**

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny
Do:	Delegacje
Poprz. dok.:	17175/08 PESC 1697 CODUN 61
Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie zmienionego projektu Kodeksu postępowania dotyczącego działań w przestrzeni kosmicznej

W załączeniu delegacje otrzymują konkluzje Rady przyjęte przez nią w dniu 27 września 2010 r., wraz ze zmienionym Kodeksem postępowania dotyczącym działań w przestrzeni kosmicznej, który zatwierdzono jako podstawę konsultacji z państwami trzecimi.

Konkluzje Rady z dnia 27 września 2010 r.

w sprawie

zmienionego projektu Kodeksu postępowania dotyczącego działań w przestrzeni kosmicznej

Rada przypomina, że Unia Europejska dąży do zwiększenia bezpieczeństwa działań w przestrzeni kosmicznej w kontekście prowadzenia coraz szerszych działań kosmicznych na rzecz rozwoju i bezpieczeństwa państw. Polityka kosmiczna Unii Europejskiej może się przyczynić do osiągnięcia tego celu.

Rada zachęca Wysokiego Przedstawiciela do prowadzenia konsultacji z państwami trzecimi na podstawie załączonego zmienionego projektu Kodeksu postępowania dotyczącego działań w przestrzeni kosmicznej, opracowanego w wyniku szerokich konsultacji z państwami prowadzącymi działania w przestrzeni kosmicznej. Wszystkie państwa będą zachęcane, by dobrowolnie przyjęły ten kodeks, który obejmuje środki z zakresu przejrzystości i budowy zaufania.

Podczas nadchodzących konsultacji Wysoki Przedstawiciel podejmie rozmowy z państwami trzecimi zainteresowanymi działaniami w przestrzeni kosmicznej, z zamiarem wypracowania tekstu, który będzie do przyjęcia dla jak największej liczby państw oraz przyjęcia tego kodeksu postępowania podczas zwołanej w tym celu konferencji dyplomatycznej.

ZMIENIONY PROJEKT

KODEKS POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCY DZIAŁAŃ W PRZESTRZENI KOSMICZNEJ

Preambula

Umawiające się państwa,

stwierdzając, że wszystkie państwa powinny aktywnie uczestniczyć w propagowaniu i zacieśnianiu współpracy międzynarodowej dotyczącej działań związanych z badaniem i wykorzystywaniem przestrzeni kosmicznej do celów pokojowych;

uznając, że działania te odgrywają coraz większą rolę w gospodarczym, społecznym i kulturalnym rozwoju narodów, ochronie środowiska, wspieraniu współpracy międzynarodowej, wzmocnieniu bezpieczeństwa narodowego i utrzymaniu pokoju międzynarodowego;

uznając konieczność jak najszerszego uczestnictwa w odpowiednich istniejących instrumentach międzynarodowych, które propagują pokojowe wykorzystanie przestrzeni kosmicznej, aby sprostać pojawiającym się wyzwaniom;

uznając ponadto, że potencjał służący do działania w przestrzeni kosmicznej – w tym związane z nim segmenty naziemne i kosmiczne oraz łącza wspomagające – mają kluczowe znaczenie dla zagwarantowania bezpieczeństwa narodowego oraz utrzymania pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego;

przywołując inicjatywy mające na celu propagowanie w ramach współpracy międzynarodowej pokojowego i bezpiecznego środowiska przestrzeni kosmicznej;

przypominając, jak duże znaczenie ma opracowanie środków w zakresie przejrzystości i budowy zaufania dotyczących działalności w przestrzeni kosmicznej;

biorąc pod uwagę fakt, że śmieci kosmiczne stanowią zagrożenie dla działań w przestrzeni kosmicznej i mogą potencjalnie ograniczać efektywne rozmieszczanie i wykorzystywanie powiązanego potencjału służącego do działalności w przestrzeni kosmicznej;

podkreślając, że coraz intensywniejsze wykorzystywanie przestrzeni kosmicznej zwiększa potrzebę przejrzystości i lepszej wymiany informacji między wszystkimi podmiotami prowadzącymi działania w przestrzeni kosmicznej;

w przekonaniu, że utworzenie zestawu najlepszych praktyk służącego zapewnieniu bezpieczeństwa w przestrzeni kosmicznej mogłoby stać się użytecznym uzupełnieniem międzynarodowego prawa kosmicznego;

odnotowując, że takie najlepsze praktyki mogłyby mieć zastosowanie do wszystkich rodzajów działań w przestrzeni kosmicznej;

potwierdzając swoje zobowiązanie do pokojowego rozstrzygnięcia wszelkich sporów dotyczących działań w przestrzeni kosmicznej;

uznając, że kompleksowe podejście do bezpieczeństwa i ochrony w przestrzeni kosmicznej powinno opierać się na następujących zasadach: (i) swoboda dostępu do przestrzeni kosmicznej w celach pokojowych; (ii) zachowanie bezpieczeństwa i integralności obiektów kosmicznych znajdujących się na orbicie, (iii) należyte uwzględnianie uzasadnionych interesów obronnych państw;

mając świadomość, że kompleksowy kodeks obejmujący środki w zakresie przejrzystości i budowy zaufania może przyczynić się do propagowania jednolitego i precyzyjnego rozumienia;

przyjmują następujący Kodeks postępowania dotyczący działań w przestrzeni kosmicznej (zwany dalej „kodeksem”).

I. Cel, zakres stosowania i podstawowe zasady

1. Cel i zakres stosowania

- 1.1. Celem niniejszego kodeksu jest zwiększenie poziomu bezpieczeństwa, ochrony i zrównoważonego charakteru wszystkich działań w przestrzeni kosmicznej.
- 1.2. Niniejszy kodeks ma zastosowanie do wszystkich działań w przestrzeni kosmicznej prowadzonych przez jedno z umawiających się państw lub wspólnie z innym państwem (innymi państwami) lub przez podmioty pozarządowe podlegające jurysdykcji jednego z umawiających się państw, w tym do działań prowadzonych w ramach międzynarodowych organizacji międzyrządowych.
- 1.3. Zatwierdzając najlepsze wzorce, niniejszy kodeks stanowi wkład w środki w zakresie przejrzystości i budowy zaufania oraz uzupełnia odpowiednie istniejące ramy regulujące prowadzenie działań w przestrzeni kosmicznej.
- 1.4. Przyjęcie niniejszego kodeksu oraz zawartych w nim środków jest dobrowolne i jest otwarte dla wszystkich państw.

2. Zasady ogólne

Umawiające się państwa zobowiązują się przestrzegać następujących zasad:

- swoboda wszystkich państw w zakresie dostępu, badania i użytkowania przestrzeni kosmicznej oraz wykorzystywania obiektów kosmicznych do celów pokojowych bez ingerencji, z pełnym poszanowaniem bezpieczeństwa, ochrony i integralności obiektów kosmicznych na orbicie w zgodzie z prawem międzynarodowym oraz normami bezpieczeństwa, ochrony i integralności;
- niezbywalne prawo do indywidualnej lub zbiorowej samoobrony zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych;
- odpowiedzialność państw za podejmowanie wszystkich odpowiednich środków i za współpracę w dobrej wierze w celu zapobiegania szkodliwej ingerencji przy prowadzeniu działań w przestrzeni kosmicznej; oraz

- odpowiedzialność państw przy prowadzeniu działań naukowych, komercyjnych i wojskowych za wspieranie pokojowego badania i wykorzystania przestrzeni kosmicznej oraz za podejmowanie wszystkich odpowiednich środków niezbędnych do tego, aby nie dopuścić do przekształcenia przestrzeni kosmicznej w obszar konfliktu.

3. Przestrzeganie i popieranie traktatów, konwencji oraz innych zobowiązań dotyczących działań w przestrzeni kosmicznej

3.1. Umawiające się państwa potwierdzają swoje zobowiązanie do:

- przestrzegania obowiązujących ram prawnych dotyczących działań w przestrzeni kosmicznej;
- dokonywania postępów w przyjmowaniu i wdrażaniu:
 - a) istniejących ram regulujących działania w przestrzeni kosmicznej, wśród których znajdują się:
 - Układ o zasadach działalności państw w zakresie badań i użytkowania przestrzeni kosmicznej łącznie z Księżycem i innymi ciałami niebieskimi (1967);
 - Umowa o ratowaniu kosmonautów, powrocie kosmonautów i zwrocie obiektów wypuszczonych w przestrzeń kosmiczną (1968);
 - Konwencja o międzynarodowej odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez obiekty kosmiczne (1972);
 - Konwencja w sprawie rejestracji obiektów wyrzuconych w przestrzeń kosmiczną (1975);
 - Konstytucja i konwencja Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego oraz jego przepisy dotyczące łączności radiowej (1995) z późniejszymi zmianami;
 - Układ o zakazie prób broni nuklearnej w atmosferze, w przestrzeni kosmicznej i pod wodą (1963) oraz Traktat o całkowitym zakazie prób jądrowych (1996); oraz
 - Międzynarodowy kodeks postępowania przeciwko proliferacji rakiet balistycznych (2002);

- b) deklaracji i zasad, wśród których znajdują się:
- Deklaracja o zasadach prawnych działalności państw w zakresie badań i użytkowania przestrzeni kosmicznej, przyjęta rezolucją 1962 (XVIII) Zgromadzenia Ogólnego ONZ (1963);
 - Zasady dotyczące wykorzystania energii nuklearnej w przestrzeni kosmicznej, przyjęte rezolucją 47/68 Zgromadzenia Ogólnego ONZ (1992);
 - Deklaracja o międzynarodowej współpracy w badaniach i użytkowaniu przestrzeni kosmicznej dla dobra i w interesie wszystkich państw, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb krajów rozwijających się, przyjęte rezolucją 51/122 Zgromadzenia Ogólnego ONZ (1996); oraz
 - Zalecenia w sprawie postępowania państw i organizacji międzynarodowych przy rejestrowaniu obiektów kosmicznych, zgodnie z rezolucją 62/101 Zgromadzenia Ogólnego ONZ (2007);
- 3.2. Umawiające się państwa potwierdzają również swoje poparcie dla zachęcania do skoordynowanych wysiłków na rzecz propagowania powszechnego przyjmowania i pełnego przyjęcia wspomnianych wyżej instrumentów.

II. Środki ogólne

4. Środki dotyczące operacji kosmicznych

- 4.1. Umawiające państwa zobowiązują się do ustanowienia i wprowadzenia krajowych polityk i procedur, które zminimalizują możliwość wystąpienia wypadków w przestrzeni kosmicznej, kolizji między obiektami kosmicznymi lub wszelkich form szkodliwej ingerencji w prawa innych państw do pokojowego badania i wykorzystywania przestrzeni kosmicznej.
- 4.2. Umawiające się państwa zobowiązują się, że prowadząc działania w przestrzeni kosmicznej:
- powstrzymają się od wszelkich działań, które miałyby na celu spowodowanie – bezpośrednio lub pośrednio – uszkodzenia lub zniszczenia obiektów kosmicznych, chyba że działania takie będą prowadzone w celu ograniczenia produkcji śmieci kosmicznych lub będą uzasadnione niezbywalnym prawem do indywidualnej lub zbiorowej samoobrony zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych lub nadrzędnymi względami bezpieczeństwa;

- podejmą odpowiednie kroki w celu zminimalizowania ryzyka kolizji; oraz
- będą stosować i wdrażać wszystkie zalecenia i rozporządzenia w sprawie przydziału widm radiowych i pozycji orbitalnych wydane przez Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny.

- 4.3. Umawiające się państwa potwierdzają zamiar podjęcia wszystkich uzasadnionych środków, dzięki którym można będzie zminimalizować ryzyko kolizji przy wykonywaniu manewrów obiektami kosmicznymi w przestrzeni kosmicznej – np. w celu zaopatrzenia stacji kosmicznych, naprawy obiektów kosmicznych, ograniczenia ilości śmieci, przywrócenia pozycji obiektów kosmicznych.
- 4.4. Umawiające się państwa postanawiają propagować opracowanie wytycznych dla działań w przestrzeni kosmicznej na odpowiednich forach w celu ochrony bezpieczeństwa operacji w przestrzeni kosmicznej oraz długofalowej stabilności działań prowadzonych w przestrzeni kosmicznej.
- 4.5. Umawiające się państwa postanawiają popierać dalsze gwarancje bezpieczeństwa na odpowiednich forach, aby podnieść poziom bezpieczeństwa działań w przestrzeni kosmicznej prowadzonych przez wszystkie państwa i aby zapobiec wyścigowi zbrojeń w przestrzeni kosmicznej.

5. Środki dotyczące kontroli i ograniczania ilości śmieci kosmicznych

Aby ograniczać generowanie śmieci kosmicznych i zmniejszać ich oddziaływanie, umawiające się państwa zobowiązują się, że :

- powstrzymają się od celowego niszczenia obiektów kosmicznych znajdujących się na orbicie lub od innych działań, które mogą spowodować powstanie trwałych śmieci kosmicznych;
- przyjmą i wdrożą zgodnie z własnymi procedurami krajowymi odpowiednie polityki i procedury lub inne skuteczne środki w celu wdrożenia Wskazówek dotyczących unieszkodliwiania śmieci kosmicznych sporządzonych przez Komitet ONZ do spraw Pokojowego Wykorzystania Przestrzeni Kosmicznej, które to wskazówki zostały zatwierdzone rezolucją 62/217 Zgromadzenia Ogólnego ONZ.

III. Mechanizmy współpracy

6. Powiadamanie o działaniach w przestrzeni kosmicznej

6.1. Umawiające się państwa zobowiązują się powiadamiać w terminowy sposób w najszerszym możliwym zakresie wszystkie umawiające się państwa, których może to dotyczyć, o działaniach w przestrzeni kosmicznej, które są istotne z punktu widzenia niniejszego kodeksu, w tym między innymi o:

- planowanych manewrach, które mogą spowodować niebezpieczne zbliżenie się do obiektów kosmicznych zarówno umawiających się państw, jak i innych państw;
- powiadamianiu z wyprzedzeniem o wystrzeliwaniu obiektów kosmicznych;
- zaistniałych kolizjach, rozpadzie obiektów na orbicie lub innych przypadkach zniszczenia obiektów kosmicznych generujących wymierne ilości śmieci kosmicznych;
- przewidywanych i związanych z wysokim ryzykiem ponownych wejściach do atmosfery, przy których powracający obiekty lub materiał pozostały z powracającego obiektu ze znacznym prawdopodobieństwem przetrwa i spowoduje znaczne szkody lub może spowodować skażenie promieniotwórcze; oraz
- nieprawidłowym działaniu obiektów kosmicznych umieszczonych na orbicie, które może istotnie zwiększyć prawdopodobieństwo związanego ze znacznym ryzykiem ponownego wejścia do atmosfery lub spowodowania kolizji obiektów kosmicznych na orbicie.

6.2. Umawiające się państwa zobowiązują się przekazywać wyżej wymienione powiadomienia kanałami dyplomatycznymi lub w dowolny inny wzajemnie uzgodniony sposób.

7. Rejestracja obiektów kosmicznych

Umawiające się państwa zobowiązują się do rejestrowania obiektów kosmicznych zgodnie z Konwencją w sprawie rejestracji obiektów wyrzuconych w przestrzeń kosmiczną oraz do przedkładania Sekretarzowi Generalnemu ONZ odpowiednich danych, o których mowa w tej konwencji oraz w przyjętych rezolucją 62/101 Zgromadzenia Ogólnego ONZ Zaleceniach w sprawie postępowania państw i organizacji międzynarodowych przy rejestrowaniu obiektów kosmicznych.

8. Informacja na temat działań w przestrzeni kosmicznej

8.1. Umawiające się państwa zobowiązują się do dzielenia się co roku, w miarę dostępności i w odpowiednich przypadkach, informacjami na temat:

- swoich polityk i strategii dotyczących przestrzeni kosmicznej, w tym podstawowych celów w zakresie działań na rzecz bezpieczeństwa i obrony prowadzonych w przestrzeni kosmicznej;
- swoich polityk i procedur dotyczących przestrzeni kosmicznej, które mają zapobiec możliwości wystąpienia wypadków, kolizji lub innych form szkodliwej ingerencji lub mają zminimalizować taką możliwość;
- swoich polityk i procedur dotyczących przestrzeni kosmicznej, które mają ograniczyć do minimum produkcję śmieci kosmicznych; oraz
- wysiłków podjętych w związku ze wspieraniem powszechnego przyjęcia prawnych i politycznych instrumentów regulacyjnych dotyczących działalności w przestrzeni kosmicznej.

8.2. Umawiające się państwa mogą również rozważyć terminowe dostarczanie organom rządowym lub odpowiednim podmiotom pozarządowym wszystkich państw prowadzących działania w przestrzeni kosmicznej informacji i prognoz na temat warunków panujących w przestrzeni kosmicznej zebranych przy wykorzystaniu krajowych środków monitorowania sytuacji w przestrzeni kosmicznej.

9. Mechanizm konsultacji

9.1. Bez uszczerbku dla obowiązujących mechanizmów konsultacji, o których mowa w art. IX układu o przestrzeni kosmicznej z roku 1967 oraz w art. 56 konstytucji MZT, umawiające się państwa postanowiły o utworzeniu następującego mechanizmu konsultacji:

- umawiające się państwo, które bezpośrednio doznaje skutków niektórych działań w przestrzeni kosmicznej prowadzonych przez jedno lub więcej umawiających się państw i ma powody przypuszczać, że działania te są lub mogą być sprzeczne z podstawowymi celami niniejszego kodeksu, może wystąpić o konsultacje służące znalezieniu możliwych do zaakceptowania przez wszystkie strony rozwiązań w zakresie środków, które należy przyjąć, aby zapobiec związanemu z tymi działaniami zagrożeniu szkodami na osobach lub na mieniu lub zagrożeniu potencjalnie szkodliwą ingerencją w działania w przestrzeni kosmicznej prowadzone przez umawiające się państwo lub aby takie zagrożenia zminimalizować.

- Umawiające się państwa biorące udział w procesie konsultacji zobowiązują się do:
 - konsultowania się kanałami dyplomatycznymi lub w inny wzajemnie uzgodniony sposób; oraz
 - działania, wspólnie i w duchu współpracy, w trybie odpowiednio pilnym, aby złagodzić lub wyeliminować zidentyfikowane zagrożenie, które było powodem rozpoczęcia konsultacji.
- Każde inne umawiające się państwo, które ma powody przypuszczać, że wspomniane zidentyfikowane zagrożenie może oddziaływać na prowadzone przez nie działania w przestrzeni kosmicznej, i które wnosi o udział w konsultacjach, ma prawo do udziału w nich, jeżeli umawiające się państwo, które wystąpiło o konsultacje i umawiające się państwo, do którego wystąpiono, wyrażą zgodę.
- Umawiające się państwa biorące udział w konsultacjach powinny dążyć do wypracowania satysfakcjonujących strony rozwiązań zgodnie z prawem międzynarodowym.

9.2. Ponadto umawiające się państwa mogą na zasadzie dobrowolności zaproponować utworzenie mechanizmu służącego badaniu potwierdzonych incydentów oddziałujących na obiekty kosmiczne i gromadzeniu rzetelnych i obiektywnych informacji ułatwiających ocenę tych incydentów. Mechanizm ten, który zostanie uzgodniony na późniejszym etapie, powinien opierać się na informacjach udostępnionych dobrowolnie przez umawiające się państwa z zastrzeżeniem uregulowań prawa międzynarodowego oraz na panelu uznanych na arenie międzynarodowej ekspertów, którzy przeprowadzą dochodzenie. Ustalenia i ewentualne zalecenia tych ekspertów mają charakter doradczy i nie są wiążące dla umawiających się państw, które uczestniczyły w incydencie będącym przedmiotem badania.

IV. Aspekty organizacyjne

10. Odbywające się co dwa lata posiedzenie umawiających się [państw] [stron]

10.1. Umawiające się państwa postanawiają odbywać posiedzenia co dwa lata lub z uzgodnioną przez siebie z częstotliwością; na posiedzeniach tych będą definiować niniejszy kodeks, dokonywać jego przeglądu oraz dalej go rozwijać, a także zapewniać jego skuteczne wdrażanie. Plan takich odbywających się co dwa lata posiedzeń może obejmować: (i) przegląd wdrażania kodeksu, (ii) zmiany kodeksu oraz (iii) dodatkowe środki, których wprowadzenie wydaje się konieczne, w tym środki wymagane ze względu na postępy w rozwoju techniki kosmicznej i jej zastosowań.

- 10.2. Decyzje na tych posiedzeniach będą podejmowane w formie konsensusu obecnych umawiających się państw.
- 10.3. Wyniki posiedzeń będą w odpowiedni sposób podawane do wiadomości odpowiednim forum międzynarodowym, w tym Komitetowi ONZ do spraw Pokojowego Wykorzystania Przestrzeni Kosmicznej (COPUOS) oraz Konferencji Rozbrojeniowej.

11. Centralny punkt kontaktowy

Umawiające się państwa powinny wyznaczyć centralny punkt kontaktowy, który będzie:

- przyjmował i ogłaszał przystąpienie kolejnych państw;
- prowadził elektroniczny system wymiany informacji;
- pełnił funkcję sekretariatu w trakcie posiedzeń umawiających się państw; oraz
- wykonywał inne zadania określone przez umawiające się państwa.

12. Baza danych na temat działań w przestrzeni kosmicznej

Umawiające się państwa zobowiązują się stworzyć elektroniczną bazę danych i system komunikacji, które powinny być użytkowane wyłącznie przez nie i służyć:

- gromadzeniu i upowszechnianiu powiadomień i informacji przesyłanych zgodnie z przepisami niniejszego kodeksu; oraz
- jako mechanizm przekazywania wniosków o konsultacje.

13. Udział organizacji integracji regionalnej i międzynarodowych organizacji międzyrządowych

W niniejszym kodeksie odniesienia do umawiających się państw są rozumiane jako odniesienia:

- do Unii Europejskiej z uwzględnieniem jej kompetencji w kwestiach objętych niniejszym kodeksem, bez uszczerbku dla kompetencji jej państw członkowskich.
- Z wyłączeniem art. 10–12: do dowolnej organizacji integracji regionalnej lub międzynarodowej organizacji międzyrządowej, która prowadzi działania w przestrzeni kosmicznej, jeżeli większość państw członkowskich tej organizacji stanowią umawiające się państwa niniejszego kodeksu.